

Klasyka polskiej literatury grozy

Paweł Mateja

Carpe Noctem

Klasyka grozy – czyli co?

klasyka «dzieła sztuki i literatury z różnych okresów historycznych i stylów uznane za doskonałe»

klasyk

1. «twórca dzieł zaliczanych do klasyki»
2. ~~«przedstawiciel lub zwolennik klasycyzmu»~~

Klasyka grozy – czyli co?

- Stefanie Grabiński, czy jest tam ktoś jeszcze?
- Groza – czyli co?
 - Gotyk
 - Surrealizm
 - Makabra
 - Duchy, spirytyzm
 - Horror cywilizacyjny

Klasyka grozy – ale gdzie?

- Pisarze parający się grozą na boku
- Pisarze zapomniani, ale odkryci na nowo
- Pisarze jeszcze nie do końca odkryci na nowo
- Rzeczy nieodczytane jako groza

Jan Nepomucen Potocki

- 1761 – 1815
- *Rękopis znaleziony w Saragossie*
- Powieść szkatułkowa
- Makabra i oniryzm kontra dowcip
- Powieść polska, ale... napisana po francusku

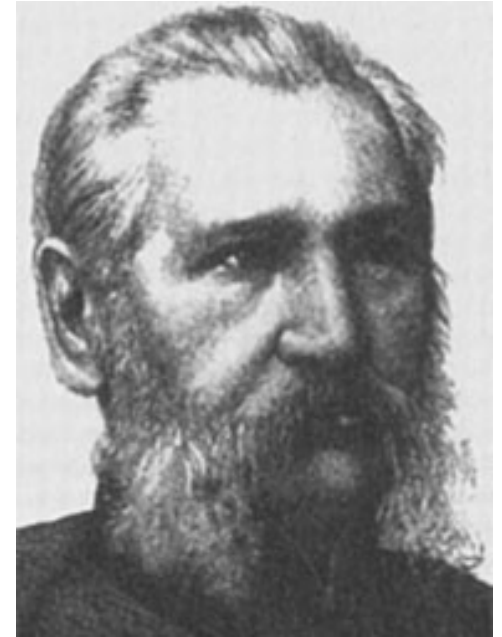

Anna Olimpia Mostowska

- 1762 – 1833?
- Polska powieść gotycka
- *Strach w Zameczku*
- *Posąg i salamandra* adaptacją utworu Wielanda
- Wartość historyczna
- Universitas i Armoryka

Ludwik Sztyrmer

- 30 kwietnia 1809 – 4 czerwca 1886
- Pseudonim: Eleanora
- Polski Hoffmann
- Cudowność, fantastyczność, groteska, niepokój
- Psychologia, magnetyzm zwierzęcy
- *Pamiętniki nieboszczyka Pantofla*

Józef Bohdan Dziekoński

- 7 lutego 1816 – 3 lipca 1855
- Poszukiwanie absolutu
- Mistyka, alchemia
- Polski Hoffmann numer 2?
- *Sędziwój*
- Opowiadania w tomiku *W pomrokach wiary. Opowieści niepokojące*

Jan Gnatowski (Łada)

- 22 lipca 1855 – 9 października 1925
- Prałat i krytyk
- Łada = Mickiewicz + Sienkiewicz + Walpole?
- *W zaklętym zamczysku* – spóźniony polski romans gotycki
- *Oman? Antychryst?*

Władysław Reymont

- 25 kwietnia/7 maja 1867 – 5 grudnia 1925
- *Chłopi i Ziemia obiecana? Wampir!*
- Modernistyczna maniera
- Erotyka
- Spirytyzm, „wirujące stoliki”
- Opowiadania!

Stanisław Przybyszewski

- 7 maja 1868 – 23 listopada 1927
- Modernista, skandalista, dekadent
- Metafizyka, cielesność, erotyka
- *Il regno doloroso, Androgyne, Requiem aeternam...*
- Przekłady H. H. Ewersa

Stefan Grabiński

- 26 lutego 1887 – 12 listopada 1936
- Polski Lovecraft? Polski Poe? Polski Grabiński!
- Spirytyzm, erotyka, niesamowitość, ukryte warstwy rzeczywistości
- Warto poczytać: którykolwiek wybór opowiadań, najlepiej *Nowele*

Jan Huskowski

- 23 kwietnia 1883 - ?
- Brak wiedzy na temat życia pisarza
- Inspiracja E. A. Poem
- Neurotyczność
- Surrealizm
- Groteska
- *Tragedia na wieży*

Tadeusz Miciński

- 9 listopada 1873 – 1918
- Polski Lovecraft? Chyba jednak nie.
- Prekursor surrealizmu, mistyk, geniusz – czy może grafoman?
- Wiersze, *Xiądz Faust*, *Niedokonany*, opowiadania
- Czy warto się w ogóle przez to przedzierać?
Tak!

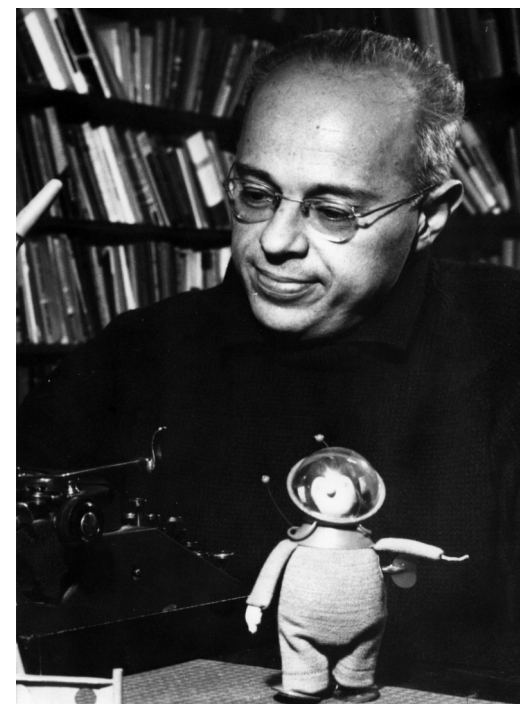
Kazimierz Truchanowski

- 9 października 1904 – 18 sierpnia 1994
- Tłumacz Kafki
- Truchanowski = Schulz + Kubin + Meyrink?
- *Totenhorn, Zatrute studnie*
- Czy to właściwie jest groza?

Stanisław Lem

- 12 września 1921 – 27 marca 2006
- Ten od *Bajek robotów*?!
- Weird fiction jest wszędzie!
- *Śledztwo* jako wybitny przykład polskiego horroru
- *Niezwyciężony*? *Solaris*?

Więcej, więcej!

- Bolesław Prus
- Henryk Sienkiewicz
- Juliusz Słowacki
- Seweryn Goszczyński
- Zygmunt Krasiński
- Adam Mickiewicz
- Narcyza Żmichowska
- Bogusław Adamowicz
- Henryk Salz
- Stanisław Czosnowski
- Jerzy Sosnkowski
- Janusz Meissner

Na początek

- Stefan Grabiński
- *Polska nowela fantastyczna*
- Agharta (*Tragedia na wieży, W pomrokach wiary*)
- Śledztwo Lema
- *W starym zamczysku* Gnatowskiego
- *In regnum doloroso* Przybyszewskiego

Klasyka grozy – ale gdzie?

- Internet
 - sklepy z ebookami
 - PBI
 - Wolne Lektury
- Biblioteki
- Sklepy
- Klasyka mniej znana

Gdzie szukać informacji?

- *Dolina mroku* i inne publikacje naukowe
- Biuletyn Carpe Noctem
- Opracowania, wstępy, posłowania
- Listy, recenzje – opinie z przeszłości
- Dawne numery Nowej Fantastyki

Dziękuję za uwagę

- <mailto:p0mateja@gmail.com>
- www.carpenoctem.pl